

D E C I Z I E

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Nicolae Clima, Iuliana Oprea,
Ion Druță, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Ion Pascari, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Pascari împotriva Societății pe acțiuni „Edilitar” cu privire la încasarea indemnizației în legătură cu pierderea parțială a capacității de muncă, împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 23 mai 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Ion Pascari și menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 ianuarie 2012, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 17 mai 2011, Ion Pascari a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe acțiuni „Edilitar” cu privire la încasarea indemnizației în legătură cu pierderea parțială a capacității de muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul Ion Pascari a indicat că 19 septembrie 1975 executând obligațiile de serviciu în funcție de tractorist la Asociația Intergospodărească nr. 1 din or. Căușeni, succesor al căreia în prezent este SA „Edilitar”, or. Căușeni, a suferit un accident de muncă, în urma căruia a pierdut capacitatea de muncă în mărime de 80% și a fost încadrat în gradul II de invaliditate, iar din 18 martie 1999 – în rândul III de invaliditate cu reducerea vitalității de 35%.

Menționează că pârâtul a fost obligat conform art. 1417 – 1418 alin. (3) Codul civil, Legii nr. 278-XIV din 11 februarie 1999, însă nu dorește să-i achite benevol suma de compensare a pagubei cauzate în rezultatul accidentului de muncă, de aceea este impus să se adreseze cu cerere în instanța de judecată pentru încasare forțată a sumei de compensare a pierderii salariului.

Prin urmare, solicită Ion Pascari încasarea de la SA „Edilitar” or. Căușeni în beneficiul său indemnizația unică pentru pierderea parțială a capacității de muncă pentru perioada 01 aprilie 2010 -31 martie 2011 în mărime de 22685,40 lei, iar pentru perioada 01 aprilie 2011 – 31 martie 2012 în mărime de 24539,64 lei, în total în sumă de 47225,04 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 ianuarie 2012, acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasat de la SA „Edilitar”, or. Căușeni în beneficiul lui Ion

Pascari indemnizația în legătură cu pierderea parțială a capacității de muncă pentru perioada 01 aprilie 2010 – 31 martie 2011 în mărime de 5379,72 lei și pentru perioada 01 aprilie 2011 – 31 martie 2012, în mărime de 5819,40 lei, în total suma de 11199 lei și taxa de stat în sumă de 335,97 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 29 mai 2012 a fost respins apelul declarat de către Ion Pascari și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Ion Pascari, casată integral decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013 a fost respins apelul declarat de către Ion Pascari și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 22 iulie 2013, în termenul prevăzut de lege, Ion Pascari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului și modificarea hotărârilor judecătorești prin încasarea în beneficiul său a indemnizației în legătură cu pierderea capacității de muncă pentru perioada 01 aprilie 2011-31 martie 2012 35225,92 lei.

În motivarea recursului, recurentul Ion Pascari a indicat că instanțele de judecată la emiterea hotărârilor au aplicat eronat normele de drept material, iar concluziile sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, instanțele nu au aplicat legea care trebuia aplicată.

Indică că instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile Curții Supreme de Justiție din decizia emisă la 12 decembrie 2012.

Menționează că salariul pe ultimele 12 luni înainte de accidentul de muncă în mărime de 230 lei lunar a fost stabilit în conformitate cu art. 2 din Legea nr. 78-XIV din 11 februarie 1999 în strictă conformitate cu probele aduse în ședințele de judecată eliberate și prezentate chiar de pârât. Mărimea salariului de 230 lei lunar înainte de accident a fost stabilită prin hotărârea Judecătoriei Căușeni sin 12 decembrie 1999, printr-un șir de decizii irevocabile ale Curții Supreme de Justiție, care sunt obligatorii pentru instanța de judecată și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu poate fi contestată la judecarea altei pricini asemănătoare la care participă aceleași părți, regulă stabilită de art. 123 alin. (2) CPC.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Prin scrisoarea din 12 iunie 2013, Curtea de Apel Bender a expediat părților copia deciziei din 23 mai 2013, iar la 22 iulie 2013, adică în termenul prevăzut de lege, Ion Pascari a depus cererea de recurs.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 19 septembrie 2013 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013 pricina a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs și restituită Curții de Apel Bender pentru corectarea erorii materiale din decizia contestată.

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 29 octombrie 2013 a fost corectată eroarea materială din decizia Curții de Apel Bender din 23 mai 2013 în loc de Curtea de Apel Chișinău a fost corectat Curtea de Apel Bender.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Recursul este neîntemeiat din considerentele ce succed.

Concluziile instanțelor de judecată despre necesitatea admiterii parțiale a acțiunii sunt juste, ele având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă.

Din actele pricinii s-a stabilit cu certitudine faptul că Ion Pascari la 19 septembrie 1975 executând obligațiile de serviciu în funcție de tractorist la Asociația intergospodărească nr. 1 din or. Căușeni, succesor al căreia în prezent este intimatul SA „Edilitar” or, Căușeni, a suferit un accident de muncă, în urma căruia a pierdut capacitatea de muncă în mărime de 80 % și a fost încadrat în gradul II de invaliditate, iar din 18 martie 1999 în gradul III de invaliditate cu reducerea vitalității de 35%.

Conform art. 2 alin. (1) al Legii privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu nr. 278 din 11 februarie 1999, suma inițială de compensare a pagubei înseamnă o parte din salariul mediu lunar pe care persoana vătămată l-a avut în ultimele 12 luni calendaristice înainte de accidentul de muncă sau de constatarea bolii profesionale, calculată în funcție de procentul pierderii capacității de muncă.

Conform art. 4 alin. (1) lit. a) și b) al Legii menționate, recalcularea sumei inițiale de compensare a pagubei se efectuează după cum urmează:

a) se determină coeficientul individual de recalculare, egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei. Coeficientul individual de recalculare se determină cu o precizie de pînă la patru unități după virgulă.

b) se determină suma curentă de compensare a pagubei înmulțindu-se suma inițială de compensare a pagubei, stabilită după constatarea accidentului de muncă sau a bolii profesionale, cu coeficientul individual de recalculare. Noul cuantum al sumei de compensare se stabilește în lei și bani.

Reieșind din normele de drept material enunțate și conform situației de fapt stabilite, atît prima instanță cît și instanța de apel corect au efectuat calculele, reieșind din certificatul nr. 03/095793 din 02 noiembrie 2009 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale din care rezultă că suma inițială de compensare a pagubei recurentului Ion Pascari a constituit suma de 19,09 ruble.

Conform calculelor efectuate în baza Legii privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu nr. 278 din 11 februarie 1999, corect instanțele de judecată au ajuns la concluzia de admitere

parțială a acțiunii încasând de la SA „Edilitar” or. Căușeni în beneficiul lui Ion Pascari indemnizația în legătură cu pierderea parțială a capacității de muncă pentru perioada 01 aprilie 2010-31 martie 2011 în mărime de 5379,72 lei și pentru perioada 01 aprilie 2011 – 31 martie 2012, în mărime de 5819,40 lei, în total suma de 11199 lei.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Ion Pascari precum că salariul sau pe ultimele 12 luni constituia suma de 230 lei ceea ce se confirmă prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Căușeni din 12 decembrie 1999, deoarece din actele pricinii nu rezultă faptul că hotărârea judecătorească enunțată este irevocabilă și se bucură de autoritatea lucrului judecat, cu atât mai mult că conform calculelor efectuate de Casa Națională de Asigurări Sociale salariul mediu era de 146 ruble din care a fost calculată suma inițială de compensare a pagubei.

De asemenea, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că instanțele de judecată n-au luat în considerație și nu au aplicat prevederile art. 1417 și 1418 alin. (3) Codul civil, deoarece normele date nu pot fi aplicate speței date.

Mai mult, recurentul Ion Pascari indică drept temei de casare a hotărârilor judecătorești contestate art. 400 CPC, normă care este abrogată prin modificările operate Codului de procedură civilă prin Legea nr. 155 din 07 iulie 2012.

În consecință, instanța de recurs constată că instanța de apel și prima instanță corect au ajuns la concluzia de admitere parțială a acțiunii, iar argumentele recurentului din recurs sunt lipsite de suport legal și probatoriu.

Concluzia instanțelor de judecată în acest sens este bazată pe probe concludente, utile și pertinente și corespunde prevederilor legislației în vigoare, care au cercetat adecvat probele administrate la materialele pricinii și corect au soluționat litigiul dat.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanță.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ion Pascari.

Se menține decizia Curții de Apel Bender din 23 mai 2013 și hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 25 ianuarie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Pascari împotriva Societății pe acțiuni „Edilitar” cu privire la încasarea indemnizației în legătură cu pierderea parțială a capacității de muncă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima
Iuliana Oprea
Ion Druță
Ion Corolevschi